ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

ПАЛИВО... З КОНОПЕЛЬ

Раніше ця культура забезпечувала лише одягом і взуттям, тепер ще й зігріє оселю

Фото надане Олегом Примаковим

Науковці оглядають посадки енергетичної коноплі

«В одному з останніх номерів прочитали статтю «Швидке паливо». Матеріал цікавий, але, на нашу думку, потребує доповнень. Виходить, що про заморські енергетичні культури розповідаємо, а про рідну традиційну – ні», – звернулися до редакції представники Дослідної станції луб'яних культур з м. Глухів Сумської області, де займаються культивуванням льону та конопель.

Фото надане Олегом Примаковим

Рулони можна спалювати цілком або переробляти на брикети

Коноплі – дуже «швидка» й невибаглива культура. За тепловіддачею знаходиться між кам'яним вугіллям та дровами. Але до останнього часу її вирощування було практично заборонене, адже вона містить наркотичні речовини і потребує обов'язкової охорони.

Втім, селекціонери, які вірили у перспективність культури, не сиділи склавши руки й вивели кілька сортів непаркотичної коноплі. В результаті кропіткої роботи науковців глухівської дослідної станції луб'яних культур створено сорти коноплі, у яких повністю відсутні наркотичні властивості, тому ці рослини не становлять соціальної небезпеки. Вони занесені до реєстрів сортів рослин України, Росії, країн ЄС і Канади. А рік назад відповідні зміни з'явилися і в законодавстві. Постановою Кабінету Міністрів України № 800 від 22 серпня 2012 року визначено поняття «технічна коноплі». За умови дотримання ліцензійних умов вирощування коноплі, такі посіви не підлягають обов'язковій охороні.

– Якщо навесні висіватимете коноплі, треба восени звернутися до місцевого відділу МВД, щоб отримати дозвіл. У Сумській та сусідніх областях працівники вже не дивуються, коли до них приходять із такими заявами, – знають про нашу станцію, – розповідає кандидат технічних наук, старший науковий співробітник Дослідної станції луб'яних культур Олег Примаков. – А от у південних та західних областях до конопель ще ставляться насторожено. Але тепер усе закріплено законодавчо. Єдина умова: насіння має бути куплене в оригінатора – в Україні це наша станція. Тому люди все одно звертатимуться до нас, а ми допоможемо, навіть надамо юридичну допомогу.

Технічні коноплі – одна з найбільш рентабельних культур. Експерти пояснюють, що, вклавши в гектар 2,5-3 тисячі гривень, можна отримати стовідсоткову віддачу. Кілограм насіння, до речі, коштує 35 гривень. Взагалі, ця культура росте навіть на бідних грунтах і за дотримання нехитрої технології вирощування віддячує щедрим урожаєм. Майже вся продукція поки що експортується в Євросоюз – з насіння виробляють олію, яка використовується у харчовій, хімічній галузях або для виготовлення біопалива. Стебла йдуть на виробництво будматеріалів, тканин або мотузок. Але рослина перспективна і як тверде паливо.

За рік гектар коноплі дає у 4 рази більше біомаси, придатної для використання в промислових цілях, ніж гектар лісу. Українські дослідники навіть розробили максимально ефективну схему переробки конопель на паливо: спочатку збирається насіння (врожайність до 770 кг з гектара), а потім стебло (5-6 т/га) готується як паливо для котлів.

– Загалом, для заготівлі конопель необхідна спеціальна техніка, але ми знайшли вихід: після збору врожаю стебла залишаємо замулювати, тоді їх легко зібрати роутерними граблями у рулони (вагою приблизно по 200 кг). Спалюють їх у спеціальних котлах або переробляють на пелети.

До речі, культивувати наркотичні сорти на основі технічної коноплі – не вийде. Фахівці стверджують, що нові енергетичні сорти мають унікальну особливість: при перезапиленні вони позбавляють наркотичні рослини притаманних їм властивостей.

ІННА ПОГОРЄЛОВА

ПОРАДИ УМІЛЬЦЯ

ЯК ЗРОБИТИ ДУШ?

Розкіш? Ні, душ після тяжкої селянської роботи – елементарна необхідність. Тим не менше, таких побутових зручностей чимало землеробів і тваринників позбавлені й досі.

Звичайно, потрібно докласти зусиль і витратити гроші, адже доведеться і приміщення спеціально облаштувати, і воду провести, і злив зробити, і теплогенератор для нагріву води встановити. Але це, якщо йдеться про капітальну споруду. Хочете щось простіше? Тоді поговоримо про спорудження тимчасової.

Де встановити? Однозначно, поруч із туалетом. З багатьох причин: і злив вважай, маєте, і резервуар з водою є де поставити, і місце зазвичай найзатишніше.

Перш за все в облаштуванні душової слід подбати про запас води. І найдоступніший варіант – сталева бочка літрів на 200. При економному користуванні вистачить. Кладіть її на даху, щоб наливний отвір опинився в нижній частині. Встановіть так, щоб сонце максимально нагрівало з усіх боків, – і вважай, половину роботи зроблено.

Далі поряд із дверима в туалет встановлюємо каркас, на якому розміщуємо завіки з непрозорої плівки. Робимо під ними решітку з деревяних брусків, щоб не стояти на землі. Під таким трапом прокопуємо каналізацію в напрямі до вигрібної ями.

На цьому «капітальні» роботи завершуємо (погодьтеся, можна впоратися за день), і виходить щось на кшталт суміщеного санвузла.

Деталі, а саме: як приєднати шланг до бочки, щоб не підтікав, як і де зробити отвір для наповнення бочки, яку довжину шланга душової насадки відмірити, – впевнений, зметикуєте самі і зробите з доступних матеріалів. Підкажу тільки маловідомий прийом.

Зсередини бочки до місця, де витікає вода, потрібно приєднати гнучкий, приблизно довжиною 0,8 метра, шланг. На іншій його кінець прикріпити шматок пінопласту. Тоді в дуги буде надходити тепла вода, яка завжди нагорі, а не холодна, що на дні.

Для душової насадки зручніше використовувати ту, яка нині повсюди продається для

поливу городу, – з важільцем і зручною ручкою. Так економно витрачається вода.

І ще: не шкодуйте довжини шланга душової насадки, адже зможете тоді і туалет вимити зсередини.

Залишилася одна проблема – нагрів води в похмурий день чи ранньо о ранку. Тобто, потрібен теплогенератор. І такий у мене є: це пічка, компактна і нельми проста у виготовленні, універсальна щодо палива – згорає в ній все. На моєму сайті www.ypby.narod.ru розповідається, як її зробити, а більш досконалий варіант планую найближчим часом опублікувати в газеті.

ЮРІЙ ПАВЛОВИЧ БУРМІСТРОВ, *інженер*

РЕКЛАМА